

Школска 2017/2018. година
Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе
V разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
1.	Подвуци уљеза (граматички назив који не припада датом низу): именски предикат, субјекат, прилошке одредбе, предлози, прави објекат, неправи објекат	
2.	Подвуци апозицију у следећој реченици: Снежни леопард, једина животиња из рода мачака која може да скочи до 15 метара удаљ, живи у стеновитим пределима, на висини од 5000 метара.	
3.	У наведеној реченици недостаје прилошка одредба за начин. Заокружи слово испред ње. Драган је очистио снег _____. а) испред куће б) на брзину в) пре два дана г) за пола сата	
4.	У следећем низу речи подвуци само оне које су непроменљиве: синоћ, ноћ, ноћити, или, можда, ноћни, један	
5.	Заокружи слово испред реченице у којој запажаш именски предикат чији је именски део придев. а) Милица обожава трчање. б) Она ће сигурно бити прва. в) Јуче је била брза. г) Милица је спортисткиња.	
6.	Заокружи слова испред реченица у којима је ЛЕПО прилог. а) Данас је баш лепо време. б) Послушај ме, кад ти лепо кажем! в) Лепо се проведите на рођендану! г) Ово старинско огледало је лепо.	
7.	Подвуци придеве у следећој реченици. Сунђер Боб је први цртани јунак који је добио скулптуру у чувеном музеју воштаних фигура „Мадам Тисо“.	
8.	Напиши у коју врсту спадају подвучене речи у следећој реченици. Током године <u>најчешће</u> се догоде два помрачења Сунца и два помрачења Месеца, а укупно <u>их</u> може бити седам. <u>најчешће</u> _____ <u>их</u> _____	
9.	У следећој реченици подвуци скуп речи у служби неправог објекта, а затим напиши у ком су падежу подвучене речи. Тата је мом млађем брату показао наше тајно скровиште. _____	
10.	У следећој реченици подвуци именицу у генитиву једнине. Алиса је седела са сестром на обали реке и досађивала се.	

Бр.	Питања	Поени
11.	<p>Напиши компаративе датих придева.</p> <p>строг _____ чист _____</p>	
12.	<p>Заокружи слово испред реченице која је написана у складу са правописним правилима.</p> <p>а) Језеро Јасхан у западном делу Средњоазијске земље Туркменистан, у пустињи Каракум, пола је слатко а пола слано.</p> <p>б) Језеро Јасхан у западном делу средњоазијске земље Туркменистан, у пустињи каракум, пола је слатко а пола слано.</p> <p>в) Језеро јасхан у западном делу средњоазијске земље Туркменистан, у пустињи Каракум, пола је слатко а пола слано.</p> <p>г) Језеро Јасхан у западном делу средњоазијске земље Туркменистан, у пустињи Каракум, пола је слатко а пола слано.</p>	
13.	<p>Напиши ког је рода и у ком је падежу и броју подвучена именица у реченици:</p> <p>Свака физичка активност је веома здрава за наше <u>тело</u>.</p> <p>род _____ падеж _____ број _____</p>	
14.	<p>Подвуци правилно написане речи:</p> <p>телевизиски, биометријски, хемијски, телевизијски, биометриски, хемиски.</p>	
15.	<p>Подвуци граматичку основу у следећем примеру.</p> <p>г р а н ч и ц о м</p>	
16.	<p>Подвуци правилно написане бројеве.</p> <p>девесто, четресто, шестсто двадесет, петстотри, деветнаест, четиристо петнест</p>	
17.	<p>Одреди падеж подвучене речи у следећој реченици.</p> <p>Шетали смо <u>улицама</u> града.</p> <p>улицама _____</p>	
18.	<p>У следећој реченици недостају запете. Упиши их на одговарајућа места.</p> <p>Наша чувена сликарка Катарина Ивановић (1819–1882) прва жена изабрана за члана Српског ученог друштва једва да је знала српски језик.</p>	
19.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој је именица ЦРТЕЖ употребљена у служби правог објекта.</p> <p>а) Цртеж сам обојио дрвеним бојама. б) На зиду је стајао мој цртеж.</p> <p>в) Увек се потпишем на цртежу. г) Не враћам се кући без цртежа.</p>	
20.	<p>Напиши писаним словима како гласи придев на -ски од Нови Сад.</p>	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2017/2018. година
Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе
РЕШЕЊА
V разред

1. предлози
2. Снежни леопард, једина животиња из рода мачака која може да скочи до 15 метара удаљ, живи у стеновитим пределима, на висини од 5000 метара.
3. б)
4. синоћ, ноћ, ноћити, или, можда, ноћни, један
5. в)
6. б), в)
7. Сунђер Боб је први цртани јунак који је добио скулптуру у чувеном музеју воштаних фигура „Мадам Тисо“.
8. најчешће прилог; их (лична) заменица
9. Тата је мом млађем брату показао наше тајно скровиште. датив
10. Алиса је седела са сестром на обали реке и досађивала се.
11. строг строжи; чист чистији
12. г)
13. род средњи; падеж акузатив; број једнина
14. телевизиски, биометријски, хемијски, телевизијски, биометриски, хемиски
15. г р а н ч и ц о м
16. девесто, четристо, шестсто двадесет, петстотри, деветнаест, четиристо петнест
17. инструментал
18. Наша чувена сликарка Катарина Ивановић (1819–1882), прва жена изабрана за члана Српског ученог друштва, једва да је знала српски језик.
19. а)
20. новосадски

Школска 2017/2018. година
 Општинско такмичење ученика основних школа
 из српског језика и језичке културе
 VI разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени								
1.	У следећем низу гласова подвуци звучне предњонепчане сугласнике. Г, Б, С, Ш, Ћ, Џ, М, Ф, Ђ, Ч									
2.	У речи МРАК безвучни задњонепчани сугласник замени уснено-зубним сонантом и напиши тако добијену реч. _____									
3.	Попуни табелу тако што ћеш за сваки глас написати какав је по месту творбе. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Место творбе</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Н</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Х</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Т</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Место творбе	Н		Х		Т		
	Место творбе									
Н										
Х										
Т										
4.	У следећем низу гласова подвуци двоуснене. Б, М, Ф, В, Ц, Д, П									
5.	Заокружи слово испред именице у којој је правилно подвучена граматичка основа. а) <u>апотекарка</u> б) <u>тањирићи</u> в) <u>ученик</u> г) <u>свешчица</u>									
6.	Напиши звучни задњонепчани сугласник. _____									
7.	У следећој реченици подвуци именицу у локативу једнине. На Соломонским острвима живи највећи лептир на свету.									
8.	Подвуци пример од којег добијемо другу врсту речи кад звучни сугласник заменимо његовим безвучним парњаком. БИО, ДАРА, ЦЕП, ЗЕВАТИ, ДРАГ									
9.	У следећој реченици подвуци придеве. Један од најраскошнијих божићних сајмова на свету одржава се на улицама тропског Сингапура.									
10.	У следећем низу подвуци речи настале само извођењем (суфиксацијом): сребрни, среброљубац, сребрњак, посребрити, сребрнаст									

Бр.	Питања	Поени								
11.	<p>Одреди род, број и падеж подвучене именице у следећој реченици:</p> <p style="text-align: center;">Мој тата чита „Вечерње <u>новости</u>”.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Род</th> <th>Број</th> <th>Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>новости</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Род	Број	Падеж	новости				
	Род	Број	Падеж							
новости										
12.	<p>У именици <u>У Ч И О Н И Ц А</u> подвучени део је:</p> <p style="text-align: center;">а) творбена основа б) суфикс в) корен г) префикс</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>									
13.	<p>Подвуци правилно написане речи:</p> <p style="text-align: center;">одшкринути, одцепити, Вашингтон, голубчић, подсмех, претпоставка</p>									
14.	<p>У речи ФЕЈСБУК уочавамо одступање од једне гласовне промене. Заокружи слово испред њеног назива.</p> <p>а) једначење сугласника по месту изговора б) непостојанао <i>a</i> в) једначење сугласника по звучности г) губљење сугласника</p>									
15.	<p>Допуни реченицу одговарајућим обликом именице ПОШТОВАЛАЦ.</p> <p style="text-align: center;">Ђоковић има велики број _____ у целом свету.</p>									
16.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој је заменица написана правилно.</p> <p>а) Немамо сад времена за никакве промене. б) Немамо сад времена низакакве промене. в) Немамо сад времена за ни какве промене. г) Немамо сад времена ни за какве промене.</p>									
17.	<p>Од творбене основе именице НОТЕС и суфикса -ЧИЋ изведи нову именицу са деминутивним значењем и напиши је на датој линији.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>									
18.	<p>У следећем низу подвуци глагол код којег префикс није променио вид.</p> <p style="text-align: center;">прецртати, прескочити, претрчати, преслушати, прекуцати</p>									
19.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој је прилошка одредба за време исказана зависном реченицом.</p> <p>а) За неколико дана стиже нам пролеће. б) Пролеће нам стиже у марту. в) Кад се снег отопи, стиже нам пролеће. г) После снега стиже нам пролеће.</p>									
20.	<p>Напиши колико има комуникативних реченица у следећој анегдоти:</p> <p>Једном је Александар Велики грдио неког гусара због његовог одвратног посла. Кад је гусар добио реч, одговорио је владару. – Ја сам гусар због тога што имам само један брод. Када бих имао целу флоту – био бих освајач!</p>									

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2017/2018. година
Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе
РЕШЕЊА
VI разред

1. Г, Б, С, Ш, Ћ, Ц, М, Ф, Ђ, Ч

2. мрав

3.

	Место творбе
Н	надзубни/алвеоларни
Х	задњонепчани
Т	зубни

4. Ђ, М, Ф, В, Ц, Д, П

5. б)

6. г

7. На Соломонским острвима живи највећи лептир (на) свету.

8. био, дара, цеп, зевати, драг

9. Један од најраскошнијих божићних сајмова на свету одржава се на улицама тропског Сингапура.

10. сребрни, среброљубац, сребрњак, посребрити, сребрнаст

11.

	Род	Број	Падеж
новости	женски	множина	акузатив

12. в)

13. одшкринути, одцепити, Вашингтон, голубчић, подсмех, претпоставка

14. в)

15. Ђоковић има велики број поштовалаца у целом свету.

16. г)

17. нотешчић

18. прецртати, прескочити, претрчати, преслушати, прекуцати

19. в)

20. четири/4

Школска 2017/18.
Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе
VII разред

Шифра: _____

1.	Препиши следећу реченицу и притом исправи грешке у <u>правопису и интерпункцији</u> : „Облик Воде“ најновији филм Гиљерма дел Тора, проглашен је за најбољи филм у 2017.											
2.	Подвуци реч у којој је у писању извршено једначење сугласника по звучности: снежни, градски, слаткаст, препис, тачка											
3.	Подвуци речи које су изведене истим суфиксом: другарица, жица, птица, секретарица											
4.	Подвуци речи у којима је наглашен први слог: Моја учитељица живи код цркве.											
5.	Како гласи прво лице једнине аориста следећих глагола: ИСПАСТИ: _____ ЗАВЕЗАТИ: _____											
6.	Подвуци реч у којој су сви сугласници уснени: Оном момку потребна је бензинска пумпа.											
7.	Заокружи слово испред примера у којима уочаваш зависну реченицу: а) Који филм је награђен? в) Да је филм награђен, сви бисмо то знали. б) Не знам који филм је награђен. г) Узми карте за неки филм који је награђен.											
8.	У следећем примеру подвуци непроменљиве речи: Данас у нашу школу, после неколико година, долази нови професор музике.											
9.	Одреди граматичке категорије подвучених именица у следећем примеру: За овај необичан, изузетно леп и жив <u>град</u> веома је важна вода, којом се снабдева са чак десет различитих <u>извора</u> .											
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Падеж</th> <th>Број</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>град</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>извора</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Падеж	Број	град			извора				
	Падеж	Број										
град												
извора												
10.	Одреди граматичке категорије подвученог придева у следећем примеру: Нашим <u>широким</u> булеварима данас ће проћи колона најновијих аутобуса.											
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Падеж</th> <th>Број</th> <th>Род</th> <th>Степен поређења</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>широким</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Падеж	Број	Род	Степен поређења	широким					
	Падеж	Број	Род	Степен поређења								
широким												

11.	У следећем примеру подвуци свршене глаголе: Завршетак школе поклопио се с одласком циркуса, па су нам дани одједном постали дуги и чинило нам се да ће распуст трајати заувек.	
12.	У следећем примеру подвуци главну реч (центар) сваке именичке синтагме: Изненађен питањима, познати новинар најпре се замислио, а затим отворио фасциклу од коже и врло концентрисано почео да даје одговоре.	
13.	Пошто се добро наспавала, Весна је, <u>одморна</u> и <u>весела</u> , одлучила да оде код другарице коју дуго није видела. Подвучене речи у наведеној реченици имају функцију (службу)	
14.	Заокружи слово испред примера у којима уочаваш логички субјекат: а) Јелена је тужна. в) Заболела ме је рука. б) Ђацима је тешко. г) С дрвета отпадају и последњи листови.	
15.	Био сам јако поспан и <u>зато сам синоћ у кухињи неспретно поређао судове</u> . У подвученој реченици постоје одредбе за: а) време, место, и начин в) место, време, узрок и начин б) узрок, време, средство и меру г) место, време, и средство Заокружи слово испред одговора који обухвата све одредбе.	
16.	Заокружи слово испред примера у којима је субјекат исказан синтагмом: а) Цео тај дан протекао је мирно. в) Кромпир набавља сваки бољи трговац. б) Познато је да смо ми за ваш предлог. г) Завршио сам с тим послом.	
17.	Одреди врсту независне реченице према говорној улози (комуникативној функцији): а) Врати се! _____ б) Наредио ти је да се вратиш! _____ в) Наредио ти је да се вратиш? _____	
18.	Заокружи слово испред примера у којима уочаваш праве објекте у супротном напоредном односу: а) Није купио ни свеску ни оловку. в) Купићу или свеску или оловку. б) Купио је не свеску, него оловку. г) Купио је свеску, а не оловку.	
19.	Колико има реченица са именским предикатом у следећем примеру: Ово је нови почетак и сада нас, као што и сами знате, чекају велике тешкоће, али и велике прилике. а) једна в) три б) две г) ниједна	
20.	Заокружи слово испред речи која не може бити предлог: а) поред в) напред б) испред г) иза	

Прегледао: _____

Број поена: _____

Школска 2017/2018. година
Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе
РЕШЕЊА
VII разред

1. „Облик воде“, најновији филм Гиљерма дел Тора, проглашен је за најбољи филм у 2017.
2. снежни, градски , слаткаст, препис, тачка
3. другарица , жица, птица, секретарица
4. Моја учитељица живи код цркве.
5. испадох; завезах
6. Оном момку потребна је бензинска пумпа.
7. б), в), г)
8. Данас у нашу школу, после неколико година, долази нови професор музике.
- 9.

	Падеж	Број
град	акузатив	једнина
извора	генитив	множина

10.

	Падеж	Број	Род	Степен поређења
широким	инструментал	множина	мушки	позитив (основни облик)

11. Завршетак школе поклопио (се) с одласком циркуса, па (су) нам дани одједном постали дуги и чинило нам се да ће распуст трајати заувек.
12. Изненађен питањима, познати новинар најпре се замислио, а затим отворио фасциклу од коже и врло концентрисано почео да даје одговоре.
13. апозитива
14. б), в)
15. в)
16. а), в)
17. а) заповедна (императивна); б) обавештајна (изјавна); в) упитна
18. б), г)
19. а)
20. в)

Школска 2017/2018. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VIII разред

Шифра: _____

1.	Словенски језици се деле на _____, _____ и _____.	
2.	Сви словенски језици развили су се из заједничког језика који се у науци назива _____ језик.	
3.	Славеносрпски језик почео се користити у другој половини ____ века.	
4.	Вук је за свога живота објавио: а) само једно издање Рјечника, б) два издања Рјечника, в) три издања Рјечника. Заокружи слово испред тачног одговора.	
5.	Старији штокавски дијалекти екавског изговора су _____ и _____.	
6.	На одговарајуће место ијекавицом упиши облике именице СВЕТ и придева СВЕТСКИ: Свих седам _____ чуда везано је за Стари _____.	
7.	Подвуци реч у којој има највише зубних сугласника: зуби, уста, језик, непце, нос, ждрело	
8.	Упиши Д или Т: пре__ час, по__ ценити, пре__ ставити, по__ поручник	
9.	Препиши прилоге и придеве: Капетан истрча напоље у свеже јутро. Једва је дисао. Непојаман страх владаше њиме. ПРИЛОЗИ: _____ ПРИДЕВИ: _____	
10.	Одреди падеж подвучене речи: Ишли смо у град. _____ На <u>небу</u> смо видели авион. _____	
11.	Подвуци несвршене глаголе: Час се завршавао у пет сати и после њега су сви журили да стигну на аутобус пре него што им побегне.	
12.	Подвуци прелазне глаголе: Више је личила на маму, али је тату ипак више волела јер се са њим боље слагала и често га је питала за савет.	
13.	Подвуци непроменљиве речи: Када стално вичеш, нико не воли да те слуша.	

14.	Заокружи слово испред синтагме у којој је придев настао претварањем: а) мађионичарски трик, б) чаробњаков шешир, в) чаробни штапић, г) носећи стуб.	
15.	У речи СЕКИРИЦА подвуци творбену основу.	
16.	Подвуци прилошку синтагму: Иако смо скоро увек ишли заједно у школу, никада нисмо напоље ишли истовремено.	
17.	Презент може имати: а) само временско значење, б) само модално значење, в) и временско и модално значење. Заокружи слово испред тачног одговора.	
18.	Иза сваког извора текста упиши одговарајући број према стилу који у њему очекујеш: СМС поруке ____ уџбеници ____ репортаже ____ закони ____ романи ____ 1. књижевно-уметнички, 2. научни, 3. административни, 4. новинарски, 5. разговорни	
19.	Препиши реченицу писаним словима водећи рачуна о великом слову. ЛИК ПИПИ ДУГЕ ЧАРАПЕ ЗАМИСЛИЛА ЈЕ АСТРИД ЛИНДГРЕН, ШВЕДСКА КЊИЖЕВНИЦА ЗА ДЕЦУ. _____ _____ _____	
20.	Заокружи слово испред правилно написане реченице: а) Прочитао сам роман Иве Андрића „На Дрини ћуприја“ за који је добио Нобелову награду. б) Прочитао сам роман Иве Андрића, „На Дрини ћуприја“ за који је добио Нобелову награду. в) Прочитао сам роман Иве Андрића „На Дрини ћуприја“, за који је добио Нобелову награду.	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2017/2018. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

РЕШЕЊА

VIII разред

1. источнословенске, западнoсловенске и јужнословенске / источне, западне и јужне (водити рачуна о правопису)
2. прасловенски
3. XVIII / 18.
4. б)
5. призренско-тимочки и косовско-ресавски (водити рачуна о правопису)
6. Свих седам свјетских чуда везано је за Стари свијет.
7. уста
8. преТчас, поТценити, преДставити, поТпоручник
9. ПРИЛОЗИ: напоље, једва
ПРИДЕВИ: свеже, непојаман
10. акузатив
локатив
11. Час (се) завршавао у пет сати и после њега (су) сви журили да стигну на аутобус пре него што им побегне.
12. Више је личила на маму, али (је) тату ипак више волела јер се са њим боље слагала и често га (је) питала за савет.
13. Када стално вичеш, нико не воли да те слуша.
14. г)
15. секирица
16. Иако смо скоро увек ишли заједно у школу, никада нисмо напоље ишли истовремено.
17. в)
18. СМС поруке _5_
уџбеници _2_
репортаже _4_
закони _3_
романи _1_
19. Лик Пипи Дуге Чарапе замислила је Астрид Линдгрен, шведска књижевница за децу.
20. в)